

11. 5. 2026

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce

Přidáváte si do ranní misky jogurtu kiwi spíš ze zvyku než s vědomím, že děláte něco mimořádně prospěšného? Možná to brzy změníte. Evropská komise totiž právě uzavřela regulační dohodružství, které trvalo pět let – a na jeho konci stojí průlomové rozhodnutí: zelené kiwi se stalo vůbec prvním čerstvým ovocem v historii EU, které smí nést oficiálně schválené zdravotní tvrzení. Cesta kiwi ke schválení je zároveň ukázkou toho, jak přísně EU hlídá hranici mezi marketingem a vědecky podloženými tvrzeními.

Zdravotní tvrzení nejsou volná reklama

Než se ponoříme do příběhu kiwi, je užitečné připomenout, co vlastně „zdravotní tvrzení“ v právním slova smyslu znamená. V EU ho upravuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin, které v zásadě říká, že pokud chcete na obalu potraviny tvrdit, že daná potravina prospívá zdraví, musíte to vědecky podložit a získat pro konkrétní tvrzení povolení.

Zdravotní tvrzení používaná na potravinách musí být založena na vědeckých podkladech a uvedena v seznamu schválených a nepovolených zdravotních tvrzení, který je k dispozici v *Rejstříku EU pro výživová a zdravotní tvrzení*. Mezi povolená tvrzení patří například „vápník přispívá k udržení normálních kostí“. Tvrzení, která v seznamu uvedena nejsou, na potravinách být uváděna nesmí.

Co když ale výrobce chce používat tvrzení, které na seznamu zatím není, přestože je založeno na nových vědeckých poznatcích? V takovém případě přichází na řadu **složitý proces schvalování nového zdravotního tvrzení**. Žadatel musí předložit vědecké podklady, které posoudí Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA). Na základě jeho stanoviska následně Evropská komise rozhoduje o zařazení tvrzení do unijního seznamu.

Právě tímto náročnějším postupem prošlo i zelené kiwi.

Pět let vědy a bruselských koridorů

Příběh začal žádostí společnosti **Zespri International**, novozélandského lídra na trhu s kiwi. Zespri požadovalo uznání tvrzení, že **konzumace zeleného kiwi přispívá k normální funkci střev**. Vědci v panelu EFSA tak měli odpovědět na zásadní otázku: existuje dostatečně prokázaná příčinná souvislost mezi konzumací zeleného kiwi a deklarovaným účinkem?

Panel dospěl k pozitivnímu závěru. Na základě studií bylo potvrzeno, že pravidelná konzumace zeleného kiwi přispívá k normální funkci střev. Výsledkem pětiletého procesu je, že zelené kiwi bylo formálně přidáno do unijního seznamu povolených zdravotních tvrzení a otevřela se tak zcela nová kapitola – nejen pro Zespri, ale pro celé odvětví čerstvého ovoce.

Co přesně smí tvrzení říkat a za jakých podmínek?

Schválené tvrzení přesně zní: „**Konzumace zeleného kiwi přispívá k normální funkci střev tím, že zvyšuje frekvenci vyprazdňování.**“

Formulace je záměrně opatrná – tvrzení nesmí vzbuzovat dojem léčivého účinku, neboť léčebná tvrzení jsou na potravinách zcela zakázána. Zároveň nesmí ani být klamavé či matoucí pro spotřebitele.

Stejně důležité jsou i **podmínky použití tvrzení**. Aby mohl výrobce nebo prodejce tvrzení použít – ať už na obalu potraviny, nebo např. v reklamě, musí spotřebiteli sdělit, jaká denní dávka je potřebná k dosažení deklarovaného účinku. V případě kiwi jde o **dvě zelená kiwi denně** (200 g).

Proč je to průlomové a co to znamená pro trh?

Zelené kiwi se tak stalo **vůbec prvním čerstvým ovocem, které kdy v EU získalo povolené zdravotní tvrzení**. Stojí za to si uvědomit, že ze stovek druhů čerstvého ovoce dostupného evropským spotřebitelům nemá ani jedno takové povolení. Důvod je prostý: naprostá většina schválených zdravotních tvrzení se vztahuje na jednotlivé živiny či složky – například „*vitamín C přispívá k normální funkci imunitního systému*“, nikoli na konkrétní ovoce jako takové. Tvrzení typu „*pomeranče posilují imunitu*“ by tak v rámci unijního schvalovacího systému nejspíš neobstálo.

Pro výrobce a distributory může jít o mimořádnou konkurenční výhodu. Zdravotní tvrzení schválená v unijním seznamu totiž mohou používat všichni, kdo splní stanovené podmínky. Zespti navíc může tvrzení využívat v celé EU bez nutnosti dalších národních schválení.

Pro potravinové právo je toto rozhodnutí signálem pro celé odvětví – ukazuje, že cesta ke schválení nového zdravotního tvrzení je sice trnitá, ale průchodná.

Schválené zdravotní tvrzení jako značka důvěry

Případ zeleného kiwi dobře ilustruje, proč je unijní systém zdravotních tvrzení navzdory své náročnosti důležitý. Spotřebitelé jsou dnes zaplaveni zdravotními sděleními, jejichž vědecká podloženost bývá přinejlepším diskutabilní. Právě proto, že EFSA i Evropská komise nastavily laťku velmi vysoko, má schválené tvrzení skutečnou váhu – je v podstatě **potvrzením, že za marketingovým sdělením stojí ověřená věda**, a nejen chytlavý slogan. Zároveň ale tento případ ukazuje, že cesta ke schválení je dlouhým a náročným procesem, který pro podnikatele nemusí být vůbec jednoduchý.

V praxi je pak zásadní dbát na **přesné znění tvrzení, správné uvedení podmínek použití a splnění všech požadavků na označování**. Jakékoli volné přeformulování schváleného tvrzení může být porušením předpisů, za které mohou hrozit sankce ze strany dozorových orgánů.

Mgr. Ivan Rámeš

Partner

Anna Sergejko

Koncipientka

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

[HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář](#)

Florentinum, recepce A

Na Florenci 2116/15

110 00 Praha 1

Tel.: +420 255 000 111

Fax: +420 255 000 110

e-mail: office@havelpartners.cz

[1] - Zákon č. [265/2024](#) Sb., kterým se mění zákon č. [526/1990](#) Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

[2] - Vyhláška č. [291/2024](#) Sb., o stanovení seznamu druhů balených nepotravinářských výrobků, které podléhají povinnosti být při jejich prodeji spotřebiteli označeny měrnou cenou.

Další články:

- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporáční autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)